

pro me passus sis, quid mihi promiseris. « Ad te, Domine, » oculi mei, in te speravi, ne auferas animam meam. »

XXIII. « Custodi me a muscipula, quam statuerunt » mihi¹. » Quæ erat muscipula? Si consentis, parco. In muscipula posita est esca vitæ hujus: si amat avis hanc escam, cadit in muscipulam: si autem avis talis est, ut dicat, « Et diem hominis non concupivi, tu scis²; » oculi ejus non recedent a Deo, et ipse evellet de laqueo pedes ejus³. « Custodi me a muscipula, quam statuerunt mihi, » et ab scandalis eorum qui operantur iniquitatem. » Duas res dixit, ambas inter se distinguendas: muscipulam statuisse persecutores dixit, scandala vero ab eis qui consenserunt et apostataverunt: et ex utriusque vult se custodiri. Hinc sæviunt minantes, hinc labuntur consentientes: timeo ne talis sit iste, quem timeam; ne talis sit iste, quem imiter. Hæc tibi facio, si non consenseris: « Custodi » me a muscipula, quam statuerunt mihi. » Ecce frater tuus jam consensit: « Et ab scandalis eorum qui operantur iniquitatem. »

XXIV. « Cadent in retia ejus peccatores⁴. » Quid est ergo, fratres, « Cadent in retia ejus peccatores? » Sed non omnes peccatores; quidam peccatores: qui usque eo sunt peccatores, ut sic ament vitam istam, ut præponant illam vitæ æternæ, cadent in muscipulam ejus. Sed quid dicis? Putas isti tales cadunt in retia ejus? Sed quid de discipulis tuis, o Christe? Ecce cum ferveret persecutio, quando dimiserunt te omnes solum, et ierunt unusquisque in sua: (Prædixisti hoc, quia prævidisti. Non enim quia tu prænuntiasti, tu fecisti, aut tu in quoquam te negasti.) Sed ecce illi qui tibi cohærebant, in tua tentatione et persecutione, qua te inimici requirebant crucifigendum, defecerunt. Et unus ille audax, qui tibi promiserat, quia

¹ Psal. cxi, 9. — ² Jerem. xvii, 16. — ³ Psal. xxiv, 15. — ⁴ Id. cxi, 10.

tecum esset usque ad mortem, audivit quidem a medico quid in se ageretur ægrotus. Febriens enim sanum se dixerat, cordis venam ille tangebatur. Ventum est ad tentationem, ventum est ad probationem, ventum est ad accusationem; et jam ipse interrogatus, non ab aliqua magna potestate, sed ab infimo mancipio, et hoc fœmina, ab ancilla interrogatus succubuit. Negavit ter. Semel negato, cum memoraretur negavit iterum: bis negato, cum memoraretur, negavit tertio. Hoc prædixerat Dominus: non præceperat, non coegerat. Aut si propterea putatur Petrus recte fecisse, quia hoc prædixerat Dominus: recte fecit et Judas qui tradidit eum, quia et hoc prædixerat Dominus. Absit, fratres mei. Hæc vox illorum electorum est, qui etiam peccata sua defendunt potius, quam fatentur. Petrum ipsum potius attendamus. Si nihil peccavit, quare flevit? Non interrogemus de Petro, nisi lacrymas Petri: fidei testes de illo non invenimus. « Flevit » amare, inquit¹. » Nondum idoneus erat passioni: « Sequeris me postea², » illi dictum erat. Adhuc futurus erat firmus, confirmatus Domini resurrectione.

XXV. Ergo nondum erat tempus, ut dispergerentur illa ossa juxta infernum. Nam videte quam multi defecerunt usque ad ipsos primos hærentes ori ejus: etiam ipsi defecerunt. Quare hoc? « Singularis ego sum, donec transeam. » Hoc enim sequitur in Psalmo. Supra dixerat, « Custodi me, Domine, a muscipula, quam statuerunt » mihi, et ab scandalis qui operantur iniquitatem. » A muscipula, et ab scandalis; et a terrentibus, et a lapsis. Sed quia in ejus passione etiam illi primi, qui futuri erant duces Ecclesiæ et columnæ terræ, defecerunt, nondum factum erat quod ait in alio Psalmo, « Ego confirmavi » columnas ejus³. » Quid ait? « Singularis ego sum, donec

¹ Matth. xxvi, 31-75. — ² Joan. xiii, 3. — ³ Psal. lxxiv, 4.

» transeam. » Hæc vox ex persona capitis, « Singularis
 » ego sum, donec transeam. » Quid est? « singularis? »
 In passione tu solus pateris, tu solus occideris ab inimicis.
 « Singularis ego sum, donec transeam. » Quid est, « Do-
 » nec transeam! » Evangelista dicit, « Cum autem ve-
 nisset hora, ut Jesus transiret de hoc mundo ad Patrem¹. »
 Quid est ergo, « Donec transeam, » nisi de hoc mundo ad
 Patrem? Tunc enim confirmavi columnas ejus, id est,
 columnas terræ, quando in mea resurrectione plane didi-
 cerunt mortem non esse timendam. « Donec ergo tran-
 » seam, singularis sum: » cum transiero, multiplicabor;
 multi me imitabuntur, multi patientur pro nomine meo.
 Unus ego sum donec transeam, multi in me unus erunt
 dum transiero. « Singularis ego sum, donec transeam. »
 Audite etiam mysterium verbi ejus. Secundum græcam
 locutionem Pascha videtur passionem significare, πάσχειν
 enim pati dicitur: secundum hebræam autem linguam,
 sicut interpretati sunt qui noverunt, Pascha Transitus in-
 terpretatur. Nam et si interrogetis bene Græcos, negant
 græcum esse Pascha. Sonat ibi quidem πάσχειν, id est, pati,
 sed non solet sic deflecti. Passio enim πάθος, græce dicitur,
 non Pascha. Ergo Pascha, sicut dicunt qui noverunt, et
 qui nobis quod legeremus interpretati sunt, transitus in-
 terpretatur. Ideo ventura passione Domini, tanquam ipso
 verbo loqueretur Evangelista, « Cum venisset, inquit, hora
 » ut transiret Jesus de hoc mundo ad Patrem. » Pascha hic
 ergo sonuit in hoc versu, « Singularis ego sum, donec
 » transeam. » Post Pascha jam non ero singularis, post
 transitum non ero singularis. Multi imitabuntur, multi
 consequentur. Et si postea sequentur, quid erit? « Sin-
 » gularis ego sum, donec transeam. » Quid est quod
 Dominus ait in hoc Psalmo, « Singularis ego sum,

¹ Joan. XIII, 1.

» donec transeam? » quid est quod exposuimus? Si in-
 telleximus, attende ipsius verba in Evangelio: « Amen,
 » amen dico vobis, inquit, nisi granum frumenti cadens
 » in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si au-
 » tem mortuum fuerit, multum fructum affert. » Hoc ibi
 ait, ubi etiam dixit, « Cum exaltatus fuero a terra, om-
 » nia traham ad me ipsum¹. Nisi granum frumenti, inquit,
 » cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet;
 » si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. »
 Ergo illi grano multa seges debebatur: sed expecta, mor-
 tificetur adhuc; quia granum nisi in terram ceciderit et
 mortificatum fuerit, solum remanet.

XXVI. Ergo solus erat, antequam esset mortificatus.
 Propterea et Petrus nondum habebat tales vires: accep-
 turus erat vires sequendi, non habebat præcedendi. Prop-
 ter Christum enim, id est, propter confessionem nominis
 Christi, quo Christiani sumus, nemo mortuus est ante
 Christum: ne forte occurrat vobis. Multi enim mortui sunt
 et Martyres sunt, multi Prophetæ talia passi sunt; non
 tamen ideo moriebantur, quia prænuntiabant Christum, sed
 quia peccata hominum dicebant in eos, et eorum iniqui-
 tatibus liberius resistebant, et habentur inter Martyres.
 Juste etenim, si non pro nominis Christi confessione, tamen
 pro veritate occisi sunt. Usque adeo autem pro ipso no-
 mine, id est, pro confessione nominis Christi nemo mor-
 tuus est, antequam granum illud caderet in terram, cu-
 jus ex persona dictum est: « Singularis ego sum, donec
 » transeam, » ut et ipse Joannes, qui recens interfectus
 erat, ab iniquo rege donatus puellæ saltatrici, non prop-
 ter hoc occisus sit, quia confessus est Christum. Potuit
 utique et inde occidi, et hoc a multis. Si propter aliud
 occisus est ab uno, quanto potius propter Christum po-

¹ Joan. XII, 24, 25 et 32.